

مُتَرَاتِقُ

دائرة مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوويه
قبول اولنور

درج ايضه بن آثار اعاده اولنور

ديره، فلسفه، علوم، حقوق، ادبيات و سياستنامه و باطرافه كرك سياسي او كرك اجتماعي و معرني احوال و مشوره املايه دره بحث ايدر و هفته ده بر نشر اولنور.

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

سنه لکی التي آیلنی

تاریخ تأسیسی

قیرلهدن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

ممالک عثمانیه ایچون	۸۰	۴۰	غروش
روسیه	»	۳۰۵	روبله
سائر ممالک اجنبیه	»	۹	فرائق

۱۰ تموز ۳۲۴

۲۰ غروش فضله آلنیر

عدد : ۶۲

۲۷ شوال ۳۲۷ پنجشنبه ۲۹ شربین اول ۳۲۵

اوچنچی جلد

حرکت ابتدایی کوریلور. والحاصل حیاتی ته‌سک‌یه قویان پک صوغوق ویا پک صیجاقدن قاجار و موافق بر محل آرار. نیم‌مظلم بر محله بویلازمود نغدی ایندیکی تانک سطحنه چیقیدنی حالدہ شعاعات ضیائیہ تختندہ تانک ایچنه کومیلور. حرارت و زیادن حصوله‌کن بوحالره (ترموتاقسی) و (فوتوتاقسی) دینلور که محیط شرايط غير موافقه‌سنه قارشو شخصی مدافعه ایچون اجرا اولنور.

حویات منویه‌نک عینی نوعدن اولوبده تلقیح ایلامش اولان بیضاته دوغری حرکتلری افعال تناسلیه ایله مناسبته بولنان برتاقسیدر. [۱]

خلاصه وحیدالجزراتده حادثات نسبه بر خاصه غایه ایله جالب نظر دقت و دائماً اوج مقصد اوزرینه اجرا اولنور: تغدی، تناسل، تدافع در.

کثیرالجزرات عالیده [جمله عصیه سی اولیان سفلیه‌رده حادثات نسبه، وحیدالجزراتک کنه بیوک مشابته عرض ایدر] وانسانده‌علامم نسبه‌نک اجراسنه مخصوص حجیرات مختلفه‌نک (حجرات احتساسیه، عصیه «نورون» والیاف عضلیه) موجود اولدیغندن حادثات نسبه پک زیاده قاریشیدر. بو حادثاتک عناصر مشکله‌سی اولان انطباع و تعامل بعض دفعه (ادراکی) اولور یعنی حس و ادراک ایدیور بعضیلریده غیر ادراکی اولور. بناءً علیه بونلری آیری آیری مطالعه ایتمک ایجاب ایدر.

انقره‌لی علی رضا دها وار

[*] تاقسینک عکسی آتاقسیدر که . مقصدی ایفا ایده‌مه‌مک ویا مقصدک خارجی اجرا اولنان حرکتدر .

قرنقرانی

لسان عثمانی تدریساتی حقیقده

(معارفک دعوتیه اسپارطه‌لی حق افندی طرفندن ۲۹ اغستوس ۲۲۵ تاریخنده مکتب حقوقده مکاتب رشديه معلمینه تقریر ایلدشدر)
ایکجی مصاحبه‌دن مابعد

(خلاصه : اصل اسمله صفته تکرار نظر - بونلری یا حاضر بولورز ، یاز حاضرلارز - مفرد و جمع - ترکیب اضافی و توصیفی و ترکیبی بر آرز دریندن مطالعه - ترکیبده برکله اساسدر ، دیکرلری متممدر - متممدر تقدم ایدر - برلطیفه‌جک - ضمیره تکرار نظر - عربی و فارسی اسملرو صفتلر - مصدر - بقیه‌سی صکره)

اسمک باشلیجه اوج نوعنی بولدق : اصل اسم ، صفت ، ضمیر. ضمیر طورسون .. ضمیری براقچه اصل اسم ایله صفت یان یانه قالیر. قواعد نامه‌لر مزدهده بونلر یان یانه در.. فقط شووار که صفتک سماعی و قیاسی اولاجقندن بحث ایدر لرده اسمک سماعی و قیاسی اولاجقندن بحث ایتمزلر. حال بوکه سماعی و قیاسی اولمق دیمک ، بسیط اولمق واداته برلشمش اولمق دیمکدر. بوحال ایسه یالکنز صفتده بولونماز.. صفتدهده بولونور، اسمدهده بولونور. ناصیل که (قارا) صفتی بسیط

ایشته یکدیگرینه زشته غایه ایله مربوط اولان بتون بو افعال ، بر مقصد عمومی به خدمت ایدیور که اوده شخصک یشامسی . نوعک دوامیدر .

دقت بیورلسونکه حادثات تغدی غیر ادراکیدر یعنی شخصک علم و خبری اولمقسزین اجرا اولنور . وشبه‌سزدر که او شخص بونی اجزا و مقصود اولان غایه‌نی ده بیلمز .

خلاصه . عضویتی ، عام غیر عضویدن جریان ایدن حادثاتدن تفریق ایدن علامم تغدینک اک باشلیجه صفت اساسیه و ممیزه‌سی ، بر غایه به خدمتی ، بر مقصد تطابقدر .

علامم نسبه . - موجودات ذوی الحیات محیط خارجینک قواسندن متأثر اولور . بوتأثیر مخلوقک اقسام محیطه‌سنده حصوله کلیر که بوکا (انطباع) دینور . بوانطباع برسلاحده اولدیغنی کبی حقیقی براشتعال او یاندیرر که علی‌العاده (حرکت) شکنده نمایان اولور . و بوکاده (تعامل) دینور . تعاملی تشکیل ایدن قدرت وجودک سطحنه تأثیر ایدن قدرتدن دها شدید اولور و اولکی ، ایکنجینک تحولندن بشقه برشی دکدر . انطباعک تأثیریه شخص ذی حیات احتیاط عضویندن بر قسمنی تحلیل ایدر . بوتخلالندن حصوله کن محصولات تکرار بینلرنده و مولدالمحوضه ایله برلشهرک حامض قاربون و صو تشکیل ایذوب تعامل کبی استفاده اولنان قوتی حال سربستی به براقیر . حرکات تعاملیه ویا منعکسه دائماً بر مقصده توافق ایدر . یا غدیته تدارکنه ویا افعال تناسلیه اجراسنه معطوفدر .

بعض افعال منعکسه‌ده واردر که شرايط محیطیه خارجیه‌نک غیر موافق بر صورتده تبدل ایتسیله حصوله کلیر و مخلوقک بوضورتله اجرا ابتدییکی حرکاتده غیر موافق اولان محیطدن چیقارک شرايط مناسبه‌نی جامع محله کیرمک و حیاتی محافظه ایتمک ایچون مدافعه مقصدینه مبیدر . وحیدالجزراتده حادثات نسبه غایت بسیط ایسه‌ده کثیرالجزراتده فوق‌العاده مغلق و مختلط و بونک اجراسنه مخصوص حجیرات مختلفه موجوددر . ابتدا وحیدالجزراتی بعده کثیرالجزراتی مطالعه ایدهم : وحیدالجزراتده انطباع و تأثیر محیطی انلرک وجودنی تشکیل ایدن کتله پروتوپلاسمایه‌ده بر فعل منعکس او یاندیرر که دائماً بر مقصده توافق ایدن بر حرکتله نمایان اولور و عمومیتله بو حرکت (تاقسی Taxis) نامیله یاد اولنور . ایشته سزه بر قاج مثال :

نان دنیان ماده ایله تغدی ایذن پلازمودلردن بریسنک جوارینه بزاز ماده مذکوردهدن قونیلورسه دائماً اوجهته طوغری حرکته باشلار . بومثللو افعال تغدیه ایله مناسبتی اولان علامه (شیمیوتاقسی) دنیلورینه بویلازمود اوجلری اوتوز درجه حرارتده صویه‌دالدرلمش شریت شکنده بر سونکر کاغدی اوزرینه قونیلورسه پلازمود ثابت قالیر ، فقط کاغدک اوجلرندن بری آلتوبده یدی درجه حرارتده بولنان صویه قونیلورسه پلازمودک اولکی اوجه دوغری تبدیل مکان ابتدییکی کوریلور . اگر اوتوز درجه حرارتده بولنان اوجلرک بریسی‌الی درجه حرارته قونیلورسه ینه پلازمودک عکس طرفه

حالده در .. (پلید کوموری) و (کومورتوزی) و (کومورصایجی) و (ایری کومور) اوچنجی حالده در . بواج حالک آیری آیری تعیرلری اصطلاحلری اولق لازم کلیر . بونی بولامادیقمز ایچون ، چارده سز آز اول دیدیکمز کبی ، بسیط اسم ، اداتله برلشمش اسم ، اسم وصفته برلشمش اسم ، دیه اوچ صورت قبول ایدیورز و بودفته اسم تعیرنی دها ککیش برمعناده طوتوب اسم دیمکله اسم وصفته آکلایورز .

اسم اولسون صفت اولسون ، کله نک برکره ، نه حالده ایسه او حالده قالب برشی کوسته ره سی وار ، برکرده ادات آلوب بردن زیاده شی کوسته ره سی وار .. کندی حالده قالب برشی کوسته رن کله (مفرد) در ، ادات آلوب بردن زیاده شی کوسته رن کله (جمع) ویا (مجموع) در . مفردک اصل اولان طبیی برحالدیر ، جمعلک اصل اولمایان صناعی برحالدیر . مفرد کله لر بر (لر) علاوه سیله جمع اولور . ایشده هیچ کوچک یوق . یالکیز باشقه اسم وصفته برلشمش کله لر (لر) آباغی کله یه صوکرده دن طاقیلاجق یرده برلشمه دن اول یایدیر . (کومورلر) ، (کومورلکیر) ، (کو-مورجیلر) ، (طاش کومورلری) ، (کومورجینک کومورلری) ، (کومورجیلرک کومورلری) کبی .

قواعدنامه لر مرکز هان هیسنده ، اسم وصفته ک ، مفهوملری ایسته . دیکمز درجده آچاسی ، تحدید و تعیین ایدوب درله یوب طوبیلاماسی ایچون متمم آلارق ، باشقه اسم وصفته لرله برلشمه سی ، (ترکیب اضافی) و (ترکیب توصیفی) نه ایکی یه آیرلمقده و بونلرک هربری چسوجوقلره او قدر کرک اولمایان جهتدن ایجه لیمکده در . بونلری دمینجک سویله دیکمز قدریله کچیویررسنک ، قورقارز ، تعیبیه و مؤاخذیه اوغرارز . بونلر ایچون برقاچ سوز دها سویله یه لم .. معلومدرکه لغتلر بسیط حالده قالدقجه بویوک ایش کوره مز . اداتلردن عبارت آیاقلرده بویوک ایشلره ایسته دیکمز قدر خدمت ایده مز . شو حالده بوتون و باشلی باشنه معناسی اولان کله لر بربرینه قوشمق و آرقاداش ایتک چارده سز اولور . مثلاً (کتاب جلدی) و (کتابک جلدی) ویا (یکی کتاب) دیه جکمز ، ساده جه (کتاب) دیرسه ک بومعنالر آکلا-شیلماز .. باشقه جلد ، باشقه کتاب ، بالفرض دفتر جلدی ویا اسکی جلد آکلاشیلابیلیر . حال بوکه مقصدمز کتاب جلدی ویا یکی کتاب .. الله کی اداتلردن بریله بوایشی کورمک ایسه ممکن دکل .. بو حالده کله لر برلشمه دیروب برکله ایله کوریله مین ایشی بردن زیاده کله ایله کورمک یولنه کیدیلیر . ینه معلومدرکه مفهوملر کلی شیلردر .. بونلرده کندی کندینه تحدید و تعیین بولونماز . مثلاً (جلد) دنیلیر .. بونلرکله جلدک نه جلدی ویا ناصیل جلد اولدینی . آکلاشیلاماز . کذلک (آچ) دنیلیر ، بونلرکله آچاچک نه آچاچی و ناصیل آچاچ اولدینی آکلاشیلاماز . آکلا-شیلان بومعنالر هپ کلی و مبهم شیلردر .. بونلرک جزئی و معین اولماسی ایچون ابهامی آچاچق یکی یکی کله لر کتیریلیر . (کتاب جلدی) (کتابک جلدی) ، (احمدک کتابک جلدی) ، (احمدک اسکی

و) (بنکلی) صفتی اداتله برلشمشدر .. اویله جه (کومور) اسمی بسیط و (کومورلک) و (قارالق) اسملری اداتله برلشمشدر . بوجهت بویله اولدینی کبی ، صفتلر چوق کره توصیف ایتدکاری اسملرک [موصوفلرک] یرینه قالب عینله اسم کبی ایش یاپار و ایشه یاراز . (کومورجی) ، (اییلر) ، (عتلایلر) ، (آقی قاراسیله قاریشیق) ، (یومورطنک صاریسی) کبی شیلرده کی صفتلر تماماً اسم ایشی کورمکده در .

قواعدنامه لر مزده و قواعدجیلر مزده شو تحفلق ده وار که بونلرجه (پلید کوموری) ، (ایری کومور) ، (کومور صایجی) کبی ایکی اسمدن ویا برصفتله براسمدن یاپیلان تعیرلر مرکبدر .. فقط (کومورلک) ، (کومورجی) ، (کومورلی) ، (کومورمسی) ، (قارالق) کبی براسم ویا برصفت ایله اداتدن یاپیلان تعیرلر مرکب دکلدر . بوایه منطقسز بر ایشدر . چونکه (کومور صایجی) و (کومورجی) تعیرلری بر قیمتده اولماسه ده بونده برینک مرکب و برینک غیر مرکب و بسیط اولماسه عقل یاتماز .

شو طاغینیق ملاحظه لری طوبیلام .. مادام که اصل اسمله صفت یان یانه در و بونلرک برنده اولان شی دیکرنده ده موجوددر .. بونلرک ایکیسنی برلکده مطالعه ایتک دها مناسب اولور . فی الحقیقه کندی عقلمزه کوره دوشونورسه ک ، بولورز که بزه اساساً اسم وصفته لازم .. چونکه اشیا ایله قارشی قارشی یه یز . بونلری اسملریله طانییاجنز ، وصفلریله آکلایاجنز . ایسته ، درسخانه ، سالون ، قانی ، پنجره ، پرده باغچه .. بونلر ککیش ویا طار اولور ، بویوک ویا کوچوک اولور ، آچیق ویا قاپالی اولور ، یکی ویا اسکی اولور ، منتظم ویا غیر منتظم اولور . عمومی دوشونورزیا! بزه لازم اسملری وصفتلری یا حاضر لاش بولورز ، یا حاضر لاش بولمازده کندیمز حاضر لارز . مثلاً (کومور) اسمی حاضر در ، بونک ایچون یورولماز . (قارا) صفتی یینه حاضر در ، بونک ایچون ده یورولماز . فقط (کومورلک) و (قارالق) و (کو-مورجی) و (کومورمسی) دیه جکمز وقت ، بونلری بز یاپارز . (کومورلک) می دیه جکمز ، (کومورلق) می دیه جکمز ، بونی بز بیلیرز . (پلید کوموری) و (کومورتوزی) و (کومور صایجی) و (ایری کومور) دیه جکمز وقت ، بونلری بویله بربریه باداشدیرمق یورغونلنی بزه یوکلر نیر .. (پلید کوموری) می دیه جکمز ، (پلیدک کوموری) می دیه جکمز و کذا (کومور صایجی) می دیه جکمز ، یوقسه (کومور صایجیسی) می دیه جکمز ، بونلری یاقیشدیرمق بزم ایشمزدر .

بودیدیکله مهن بولدیقمز نتیجه شودر : اسم وصفته یا بسیطدر ، یعنی آناسدن ناصل طوغمش و ناصیل یاپلش ایسه او حالده قالمشدر .. یاداتله برلشمشدر ، یعنی معنایه خدمت یولنده بر آزدها آیاقلانمشدر . یا باشقه اسم وصفته برلشمشدر . یعنی بکلن بوتون خدمتلری یا به جق قدر بویومش و کاملشمشدر . نیته کیم ، (کومور) و (قارا) برنجی حالده در .. (قارالق) و (کومورجی) و (کومورمسی) ایکنجی

کتابنک یکی جلدی) ، (احمدك شو کوردیکک اسکی کتابنک یکی جلدی) و (چاتال آغاچ) ، (باغچه ده کی چاتال آغاچ) ، (بزم باغچه ده کی چاتال آغاچ) ، (بزم بو باغچه ده کی شو چاتال آغاچ) دنیلره درجه درجه اهام قالدیریلوب مفهومده تحدید و تعیین حاصل ایدیلیر .

کله لرك برلشدیرلمه سینده و چوغالتلماسینده کی فائده یی کوسته رن بو نقطه چوجوقلره حس ایتدیرلمک چالیشلمه پک ای اولور . ایشته او زمان چوجوقلر ترکیبک نه اولدیغنی ، نیچون ایکی یه ایرلدیغنی ، بونلره نیچون (ترکیب اضافی) و (ترکیب توصیفی) دنیلدیکنی کرکی کی آکلار . یوقسه ، ایش داها قارا کلقده ایکن کھانت و کرامت صاتار کی پشین پشین ، بوکا ویا شوکا (ترکیب دیرلر ، ترکیب ایکی ویا اون ایکدر ، دیمکدن برشی چیقماز . هله اسمه اسم قوشمقدن عبارت اولان بر ساده ایشی (اضافت) دیه بویوتوب بویوتوب آکلایلماز بر سر صورتنه قویق و بونی (لامیه) ، (بیانیه) ، (تشبیه) دیه طاغیتوب طاغیتوب قواعد او قویان چوجوقلر شاشقینه دوندورمک کنهدر . (اضافت لامیه) تعیرینک تورکجه ایچون معناسی بیله یوقدر . عربجه ده (غلام زید) سوزی (غلام زید) دیه ایضاح ایدلدیکندن (اضافت لامیه) دیمش . بونی عینله تورکجه یه سوروکله مک حاجت وارمی ؟

ینه تکرار ایدم که ترکیب اضافیه ده ، ترکیب توصیفیه ده اساس ، برکله ایله آکلایلمایان معنایی داها زیاده کله ایله آکلایلمقدن . ایشته ، مثلا (جلد) و (آغاچ) .. بونلرک معناسی غایت ککیش .. (کتاب جلدی) دیرسه ک ، معنائک حدودی بر آزارلاشیر .. هیچ اولمازه جلدک کتاب جلدی اولدیغنی آکلایلمیر . (کتابک جلدی) دیرسه ک ، حدود بر آزارلاشوب کتابک هانکی کتاب اولدیغنی ده بللی اولور . بو فائده نره دن ؟ ترکیبه کن (ک) اداتندن . هانی ، زیاده حرف زیاده معنایه دلالت ایدر ، دیمزلرمی ؟ ایشته مثالی . (احمدك کتابنک جلدی) دیرسه ک حدود برقات داها طارلاشیر .. آرتیق هانکی کتاب ؟ کیمک کتابی ؟ دیه ترده محل قالماز . کذلک (چاتال آغاچ) دیرسه ک ، ینه معنائک حدودی طارلاشوب چاتال اولمایان آغاچلر طیشاری یه چیقار . (باغچه ده کی چاتال آغاچ) دیرسه ک حدود داها طارلاشارق باغچه دن خارجه کی آغاچلرده خارج قابوب معنا تعیین راده سنه یاقلاشیر .

اسمک معناسی باشقه اسم وصفته آچق وداها قاباجه سی آزار سوزی چوغالتیق صنعتی دیمک اولان (ترکیب) ایشنده ، کله نه قدر چوغالیرسه چوغالسین ، معنائک تملی ینه برکله در .. اونه کیلر متممدر . (احمدك شو کوردیکک اسکی کتابنک یکی جلدی) و (بزم بو باغچه ده کی شو چاتال آغاچ) کی سوزلرده معنائک اساسی (جلد) و (آغاچ) کله لرنده در .

کرک ترکیب اضافیه ، کرک ترکیب توصیفیه متمم کله لر ، اساس کله لره تقدم ایدر . یعنی اساس کله لرك اکسیک جهتلرینی

تماملایان او یونتیلر ، بر آغاچک دالیری بوداقلری کی اول کورونوب ، بو او یونتیلری سوروکله ین اساسلر ، آغاچک کوکی و کوده سی کی آلت و صو کره یه قالیر . تورکجه ده بو بوزولماز قاعده در . ایشته بو قاعده ایجابیلره ، ترکیب اضافیه مضاف الیه مضافین و ترکیب توصیفیه صفت موصوفدن اول کلیر .. (کتابک جلدی) و (چاتال آغاچ) دنیلیر . تورکجه دن ماعدالسانلرده ، مثلا اوچندن کنارندن طانیلدیغمز عربیده فارسیده فرانسزجه ده ایش بونک ترسنه در . بو نیچون بویله ؟ بیلیمیز ، تورکجه نک طبیعتی بویله ایشته مش .. بیک ته یی برده کسر ، دیدکلری کی برشی اولمش . مفعولک فعله تقدمی ده بو قاعده یه موافقدر . ترکیب تشکیل ایدن کله لر زیاده چوغالدیغنی وقت ده قاعده ینه بودر .. بردن زیاده اولان مضاف الیه لر طبیعی صیره لر یله کندی مضافلرینک ازسنتنه چیقدیغنی کی ، بردن زیاده صفتلرده بویله چه صیره طوتارق موصوفه ک چوق مربوط اولان صفت اوکا ک یاقین بر یرده قالیر . بو زنجیره له مه یه او یون اولارق ، مضاف الیه لر کندی مضافلری اوستنه چیقاریلوب (چوجوغک کتابنک جلدی) دنیلیر .. کذلک صفتلر معناه موصوفه یاقینلارینه کوره بربری اوزرینه چیقاریلوب (کتابلری قولتوغنده مکته کیدن ، شو کوردیکمز ، عقلی باشنده ، خامارات « چوجوغک » هیچ بکندی کمز ، یازاقلری دو کوک ، کوسته ریشسز ، اسکی « کتابنک » غایت اعتنا و مهارتله یاپیلمش ، سویملی ، متین یکی « جلدی ») دنیلیر .

بحث ، اویقو کتیره جک قدر اوزادی .. کوزلری فال طاشی کی آچق ایچون استطراد دکل ، بر لطیفه یاپاچم .. معذک اما ، پک صیره لی ! ایچمزده کیمسه ظن ایتمز که قواعد او قومامش ، تحصیل کورمه مش ، امی بر کویلی لسانک اینجه ایکنی حس ایتسین . او اینجه لکه کوره یاکلیشسز سوز سویله سین .. فقط نم بونک خلافه دالم وار . هم ده قولاقله ایشیدلمش بر دلیل .. ایشته حکایه سی : بر زمان تصادفله بریره کیدیورم . کیتدی کم یرده آناطولیدن یکی کلش ، قواعد او قومامش ، او قوماسی یوق بر کویلی نفر کوریورم . نفر برایشی آکلاتارق ، « گوشه باشی دو نیجه اون باشی یی کوردم » دیور . گوشه باشی دو نیجه اونباشی یی کورمش . باقیلسه (گوشه باشی) ده (اونباشی) ده برر ترکیب اضافی . سوز یاکلیشمی ؟ خاییر . سوز دوغرو و سلیقه یه او یغون . او حالده نیچون (گوشه باشی) یرنده (گوشه باشی یی) دیه میورز ؟ نیچون (اونباشی یی) یرنده (اونباشی) دیه میورز ؟ نیچون عسکر « گوشه باشی یی دو نیجه اونباشی کوردم » دیمور ؛ نیچون مفعولیت اداتی بو ترکیب لرك برنده (نی) اولیورده دیکر نده (نی) اولیور ؟ هایدی صلا ! معلم افندیلر ، امی کویلینک هیچ ده ذهن یورمه دن سویله ییوردیکی ، سوزده کی شو نازلی سری قافا پاتلاتارق حل ایتسینلر .. خاییر خاییر ، بن برشی سویله مه جکم .. امینم که کیمسه ده ایشی سو کوک دوغرو بر جواب یرمه یه جک .. بونی لطف بویوریکزده صو کره حل ایدیکز .